

Porabje

Tednik Slovencev na Madžarskem • Monošter, 11. junija 2026 • Leto 36, št. 23

**SLOVENSKE KNJIGE ČETRT STOLETJA REDNO PRIHAJAJO V
PORABJE**

UČITELJ SLOVENŠČINE V MONOŠTRU...
stran 4

POLETJE BO NAPOLNILO MURSKO SOBOTO
stran 8

OD INDA V GNEŠNJI ČAS
stran 9

SLOVENSKE KNJIGE ČETRTO STOLETJE REDNO PRIHAJAJO V PORABJE

20. septembra 2000 ob osmi uri je soboški bibliobus s približno 5.000 enotami gradiva na Hodošu prvič prečkal slovensko-madžarsko mejo. Po urejenih formalnostih so se soboški knjižničarji odpravili proti Gornjemu Seniku, kjer so jih pričakali domači šolarji in malčki ter nekaj odraslih oseb – prvi uporabniki potujoče knjižnice. Bibliobus se je takrat ustavil še v Števanovcih in Monoštru, kjer so si gradivo prav tako izposodili večinoma otroci.

Začelo se je poskusno obdobje, ki je temeljilo na programu sodelovanja v izobraževanju, kulturi in znanosti med slovensko in madžarsko vlado. Soboška potujoča knjižnica je bila prva v Sloveniji, ki je svojo dejavnost razširila čez državno mejo. Uslužbenci bibliobusa so morali na začetkih carnikom predložiti sezname prepeljanega in izposojenega gradiva, nato jim je pomembno pomoč pri odpravljanju te obveznosti ponudil slovenski generalni konzulat v Monoštru.

Z letom 2001 je bibliobus poskusne vožnje nadomestil z rednimi in jih uvrstil na urnik svojih poti. Nastala je t. i. porabska proga, po kateri slovensko knjižnično gradivo v pokrajino v okolici Monoštra prihaja vse do danes.

Odprtje retrospektivne razstave

To četrtsotletno obletnico so 2. junija zaznamovali v razstavnem prostoru Slovenskega doma, kjer so tudi odprli razstavo o petindvajsetih letih prihajanja soboškega bibliobusa v Porabje. Navzoče – med njimi slovensko generalno konzulko Dubravko Šekoranja – je pozdravila predsednica Zveze Slovencev na Madžarskem Andreja Kovács. O potujoči knjižnici je povedala, da prinaša slovenske knjige neposredno v porabske vasi in s tem omogoča dostop do branja vsem ge-

neracijam. »Mnogim bralcem predstavlja edinstveno priložnost, da si izposodijo knjige v slovenskem jeziku, se srečajo z novo literaturo in ohranjajo

Na odprtju razstave o petindvajsetih letih »porabske proge« soboške potujoče knjižnice se je avtorica Jana Balažic ozrla v preteklost in predstavila tudi sedanost bibliobusa.

vez s slovensko kulturo,« je izpostavila gostiteljica in dodala, da v času hitrih informacij knjiga ostaja nenadomestljiv vir znanja.

Namen nekoč in danes enak

V poskusnem obdobju je potujoča knjižnica Porabje obiskala vsak tretji teden, pozneje pa je začel prihajati vsakih štirinajst dni. Avtorica pregledne razstave, vodja bibliobusa Jana Balažic, je na dogodku opozorila, da se je z rednim delovanjem od leta 2001 število postankov povečalo. »Dodalo se je postajališče pred Slovenskim domom, pozneje pa še pred monoštrsko osnovno šolo. Zaradi povpraševanja sta bili sčasoma uvedeni še postajališči pri sakalovskem in dolnjeseeniškem vrtcu, slednjega smo morali zaradi zaprtja ustanove žal ukiniti,« je še povedala Jana Balažic in dodala, da je najpomembnejša naloga potujoče knjižnice še danes zagotavljanje knjižnega in neknjižnega gradiva v slovenskem jeziku prebivalcem Porabja. »Namen vseskozi ostaja enak: približati slovensko besedo pripadnikom slovenske skupnosti na Madžarskem. Želimo prispevati k ohranitvi slovenskega maternega jezika in

domače kulture, ki sta temelj vsakega človeškega delovanja in pristnega življenja,« nam je v poznejši izjavi dejala vodja potujoče knjižnice.

»Sprva so bibliobus večinoma obiskovali šolarji in predšolski otroci. Sčasoma so se jim pridružili še odrasli, kar nas izredno veseli. Je pa res, da tudi danes, ko se v Porabju ustavljamo na petih postajališčih, lahko ugotovimo, da je večina naših obiskovalcev otrok,« nam je povedala Jana Balažic in dodala, da zaradi prostorske stiske na bibliobusu seveda ne morejo imeti vseh knjig iz matične knjižnice. »Preden potujemo čez mejo na Madžarsko, opravimo temeljit izbor. Večina naših knjig je v slovenskem jeziku, nekatere pa so madžarske. Poudariti velja, da si lahko obiskovalci knjige naročijo vnaprej in kar želijo bralci v Porabju prebrati, jim to rade volje pripeljemo iz Murske Sobote.«

Širitev dejavnosti

Sodelavci bibliobusa s Porabjem sodelujejo še na drugih področjih. Na Radiu Monošter pripravljajo prispevke o porabski in slovenski književnosti, od leta 2018 pa poslušalcem v okviru literarnih ur štiri- do petkrat letno predstavljajo knjižne novosti. Bralcem časopisa Porabje v rubriki Knjižnica priporoča na kratko predlagajo zanimivo čtivo in

predstavijo avtorje obravnavanih del. V obeh primerih namenjajo posebno pozornost prekmurkim in porabskim pisateljem.

Sodelavci potujoče knjižnice z razstavnodajavnostjo v Monoštru promovirajo tudi kulturo panonskega prostora: pred tremi leti so prikazali tip panonske hiše, predlani so pripeljali stare razglednice o Murski Soboti, lani pa so pripravili razstavo o knjigah o Porabju in iz Porabja.

Bralna značka za spodbudo

»Čestitam vsem, ki ste uspešno opravili letošnjo slovensko bralno značko in vas hkrati vabim, da se nam jeseni pri-

čas pobegnem v svet domišljije. Bibliobus je res odlična priložnost tudi za tiste, ki nimajo v bližini slovenske knjižnice. Tudi sama se zmeraj veselim prihoda potujoče knjižnice, ker si lahko izposodim slovenske knjige.«

Med izročitelji listin je bil tudi Stanko Petek, ki je že petindvajset let voznik bibliobusa. Dogodek je z branjem svoje poezije v prekmurkem narečju popestril Branko Pintarič, avtor tega prispevka pa sem ob spremljavi kitare zapel porabsko ljudsko pesem.

Kako naprej, bibliobus?

»Mislim, da imajo potujoče knjižnice svetlo prihodnost, kajti dandanes se družbe razvijajo

Prvi prihod potujoče knjižnice na mejni prehod Hodoš - Bajánsenye septembra 2000. »Seznam vsega gradiva smo morali predati carinskim uradnikom, da bi preverili, ali knjig ne vozimo na črno,« je pripovedovala Jana Balažic.

družite v novi sezoni,« je prisotne pozval predstavnik soboške knjižnice Janez Horvat. Od leta 2018 namreč poteka stalni projekt Slovenska bralna značka potujoče knjižnice v Porabju, da bi čim več porabskih Slovencev posegalo po slovenskih knjigah.

Darilo in listino o opravljeni bralni znački je letos prejelo šestnajst oseb, med njimi odgovorna urednica našega tednika Nikolett Vajda-Nagy: »Branje me spremlja že od otroštva in je še zmeraj ena izmed mojih najljubših dejavnosti. Knjige mi pomenijo sprostitve, oddih od vsakdanjih obveznosti, da lahko za kratek

tako, da se ljudem pripeljejo stvari na dom. In tako bibliobusi delujejo že od nekdaj. Sodelujemo s potujočimi knjižnicami po Evropi. Ni se bati, da jih ne bi bilo, saj jih je iz leta v leto več. Tudi v zelo razvitih državah delujejo, so zelo obiskane,« nam je o prihodnosti projekta povedala vodja Jana Balažic.

Če je namreč neko okolje prikrajšano za stik s kultivirano različico maternega jezika, ga zato vse manj uporablja in se lahko le-ta začne siromašiti in izgubljati. Potujoča knjižnica iz Murske Sobote je prav gotovo tisti člen, ki v Porabju pomaga zapolniti to vrzel.

-dm-

STROKOVNI IZLET V VESZPRÉM IN BALATONFÜRED

Letošnji strokovni izlet nas je popeljal na Madžarsko, kjer smo v prijetni družbi sodelavcev, članov predsedstva in nadzorne komisije ZSM

slikovitimi dolinami, ki mestu dajejo prav poseben značaj. Njegova podoba združuje bogato zgodovino, upravno in cerkveno tradicijo ter sodoben

je mestu prineslo novo energijo, obnovljeno staro mestno jedro in bogate kulturne vsebine, ki jih občutimo na vsakem koraku. Na grajskem griču smo si ogledali tudi mogočno Nadškofijsko palačo v Veszprému, ki že stoletja predstavlja pomembno središče cerkvene oblasti in kulturne dediščine. Med sprehodom po mestu nas je še posebej pritegnil zgodovinski požarni stolp, ki je nekoč varoval mesto pred ognjem in drugimi nevarnostmi. Danes stoji kot eden najbolj prepoznavnih simbolov stare

svojo umetniško podobo. Mestne ulice krasijo skulpture, in

leto gosti številne festivale in kulturne dogodke. Naša pot se

Med zanimivostmi, ki smo jih izvedeli, je bil tudi kip Deklica z vrčem, ki ga meščani Veszpréma kličejo Žuži.

odkrivali zgodovinsko in kulturno bogati mesti Veszprém (slovensko Belomost) in Balatonfüred. Že ob prihodu nas je spremljalo prijetno razpoloženje, ki ga je še dodatno obogatilo strokovno vodenje vodnice, ki nam je z zanimivimi zgodbami približala kraje in njihovo preteklost.

Veszprém nas je pričakal kot eno najstarejših madžarskih mest. Ima približno 60.000 prebivalcev in je znan kot mesto kraljic. Leži ob reki Séd med

mestni utrip. Zgodba mesta sega v čas svetega Štefana I., ki je Veszprém skupaj z njegovimi posestvi podaril svoji ženi, kraljici Gizeli. Od takrat je mesto tesno povezano z madžarskimi kraljicami, saj so bile prav tu več stoletij kronane. Ta tradicija je mestu prinesla naziv mesto kraljic (Királynék városa), ki ga ponosno nosi še danes. Poseben pečat sodobnemu razvoju je Veszprém dobil leta 2023, ko je nosil naziv Evropska prestolnica kulture. To priznanje

Panoramska vožnja z ladjo po Blatnem jezeru

ga mestnega jedra in priljubljenosti točka obiskovalcev.

Veszprém nas je navdušil tudi s

stalacije in galerijski prostori, ki mestu dajejo živahen, skoraj galerijski značaj. Mesto vse

Skupina pri kipu kralja svetega Štefana in njegove žene, blažene Gizele.

je nato nadaljevala proti Balatonfüredu, enemu najbolj priljubljenih letovišč ob Blatnem jezeru. Poseben del doživetja je bilo prijetno popoldne na ladji, kjer smo ob mirni plovbi po jezeru uživali v razgledih, pogovorih in brezskrbnem druženju.

Takšni strokovni izleti niso le priložnost za spoznavanje novih krajev in kultur, temveč tudi za krepitev sodelovanja, zaupanja in prijateljskih odnosov med člani. Izlet smo končali z lepimi vtisi in prijetnimi spomini na druženje.

Gyöngyi Bajzek

IZLET PENZIONISTOV V MOSONMAGYARÓVÁR

Porabski slovenski penzionisti smo bili 29. maja na izletu v Mosonmagyaróvári. Te izlet, kak vsakšnji program, je bilo v letošnjem plani. Tak smo se odlaučili v društvi, ka eno leto v Slovenijo demo, drugo leto pa na Madžarsko. Lani smo na Marijin svetek bili v Sloveniji v Brezji, etak smo pa zdaj šli na Vogrsko.

Töj v Mosonmagyaróvári je gnauksvejšta iz naše krajine, iz Porabja dosta lidí živalo. Gda so mladi bili so si tam najšli delo. Pa se je dosta Porabcov pa Porabk tam oženilo ali omaužilo, te so pa ostali v tom lejpom varaši. Istina, ka je od nji že dosta löjdi mrlau, da pa

štja živejo tam spoznanci.

Gda smo tá prišli je nas čako pri gradi Laci Brašič, on je

Penzionisti v Mosonmagyaróvári

rojeni na Gorenjom Seniki, od tistac je prišo v Mosonmagyaróvár. Gda sem ga pozva-

la, ka mo porabski slovenski penzionisti šli na izlet, je fejs rad bijo. Včasik mi je pravo, ka

pride pred nas. Zgučali smo se, ka pri gradi mo ga čakali v edenajstoj vöri. Prišo nas je

štje čakati Zoltán Fazekas, steri je predsednik slovenske samouprave. Laci Brašič je skauz z nami bijo, dočas smo tam bili. Poglednili smo v gradi muzej pa knjižnico. Na edno vöro smo šli na kosilo v restavracijo Mákos guba. Fejs dobro kosilo smo dobili, po tistim smo pa štje šli na sladoled. Töj morem zahvaliti predsedniki slovenske samoprave, ka pred obedom je nas pozvau na edno piti. Po kosili smo šli na eden velki maust, tau je bilau v Dunakiliti, gde smo poglednili vodno elektrarno (vízierőmű). Po mostej smo pejški prejk šli pa smo že bili v Slovakiji.

Lejpi den je bijo, meli smo dobro volau, domau po pauti na autobusi nam je Joži Kosar igro z fudami, mi smo pa spejvali. Gda je osem vöra bila, smo že domau prišli.

Vöj pam, ka se je vsakšoma vido te lejpi den. Lepau se zahvalim za pomoč madžarske vlade Javnomi skladi Gábor Bethlen in Uradu vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Štje gnauk najlepša hvala našim porabskim poznancom, Lacini in Zoltáni iz Mosonmagyaróvára, ka smo se leko srečali pa smo vküper bili.

Marijana Fodor, predsednica DPSU

Učitelj slovenščine v Monoštru: Če znaš slovensko, imaš več možnosti

Na Gimnaziji svetega Gotarda v Monoštru slovenski jezik poučuje Martin Mlinarič. Pri dijakih ne stavi le na slovnico in učenike, ampak predvsem

Majhne skupine, več časa za vsakega dijaka

Na monoštrski gimnaziji je trenutno pri slovenščini v več razredih skupno 11 dijakov. Prav majhno število pa

začel resneje spoznavati šele med študijem v Mariboru na Filozofski fakulteti,

ličnih jezikovnih okoljih. In čeprav je oče Slovenec, se je, dodaja Mlinarič, slovenščine

ju pomeni več možnosti za zaposlitev, sodelovanje in gibanje med državami. »Če

Učitelj slovenščine Martin Mlinarič

Z dijaki 9. razreda pri pouku

na nekaj bolj preprostejšega – da jim pokaže, kje in kako lahko slovenščino dejansko uporabljajo v življenju.

V Porabju in širši regiji je namreč znanje jezika pogosto tudi priložnost za delo, študij ali stik s Slovenijo, meni Mlinarič. In prav to je po njegovem ključna motivacija, ki lahko mlade potegne, da se bodo sploh odločili za učenje.

Jezik mora imeti smisel v vsakdanjem življenju

Mlinarič dijakom pogosto razloži zelo konkretno: znanje slovenščine se lahko hitro pozna tudi pri zaposlitvi. Kot pravi, jim poskuša pokazati, da je jezik več kot šolski predmet; je orodje, ki ga lahko uporabljajo zunaj učilnice. Pri pouku zato veliko pozornosti namenja pogovoru, širjenju besedišča in razumevanju osnov slovnice. Posebno zahtevni so skloni, ki dijakom pogosto povzročajo največ težav, pravi.

omogoča drugačen način dela. Učitelj lahko več časa nameni posamezniku in sprotnemu pogovoru, ne le frontalnemu pouku. »Ko je v razredu malo učencev, se lahko veliko bolj poglobljeno dela,« razlaga Mlinarič in poudarja, da je cilj razumevanje jezika, ne učenje na pamet.

Jezik, zgodovina in vsakdanjik

Pri pouku ne ostane samo pri slovnici. Dijaki spoznavajo tudi zgodovino slovenskega prostora, geografijo in primerjave z drugimi jeziki. Veliko je tudi povezovanja z vsakdanjim življenjem: od razlik med narečji do primerjav s porabsko in drugimi slovanskimi jeziki. Tako dijaki lažje razumejo, zakaj je slovenščina takšna, kot je, in kako je povezana z njihovim okoljem.

Od Maribora do Monoštra

Mlinarič prihaja iz Szege-da/Segedina na Madžarskem, slovenski jezik pa je

kjer je študiral zgodovino in madžarščino, kasneje pa tudi nemščino. Prav tam se je z jezikom prvič srečal bolj sistematično – tudi pri predmetu slovenščina za tujce. Kasneje ga je pot vodila še na avstrijsko Koroško,

naučil predvsem skozi študij, delo in vsakdanje življenje, ne doma.

Slovenščina kot priložnost – ne le šolski predmet

Na šoli poučuje dijake različnih predznanj. Nekateri

znaš slovensko, že imaš veliko možnosti v Porabju ali v Prekmurju,« še dodaja.

Ko se učenje preseli iz učilnice v življenje

Pri pouku se pogosto zgodi tudi kaj neformalnega, od pogovorov do vsakdanjih dogodkov. Mlinarič spodbuja dijake, da slovenščino uporabljajo tudi zunaj šole, v trgovini ali pri stikih z ljudmi iz Slovenije. Tako se jezik počasi preseli iz učilnice v življenje, kar je po mnenju učitelja tudi njegov glavni cilj. »Želim, da slovenščina ne ostane samo šolski predmet, ampak da jo dijaki uporabljajo tudi v resničnih razmerah,« poudarja Martin.

Na monoštrski gimnaziji tako slovenščina ni le predmet. Je stik med državami, kulturami in ljudmi in za 11 dijakov tudi 11 odprtih možnosti, ki jih počasi spoznavajo v praksi.

Vida Toš

Ob letošnjem slovenskem dnevu je učitelj na gimnaziji pripravil zanimiv kviz za dijake.

v dvojezično šolsko okolje, kjer je prav tako učil slovensko. Od tam so ga povabili v Porabje, kjer poučuje danes. Kot pravi, so ga v Slovenijo in slovenski jezik vodili predvsem radovednost in osebne izkušnje ter življenje v raz-

slovenščino že dobro obvladajo, drugi se z njo šele srečujejo. A skupno jim je, da se zavedajo, da jim lahko jezik pomaga tudi v prihodnosti. Mlinarič pogosto poudari, da znanje slovenščine v Porabju in Prekmur-

GÉ »GUČIJO« NEJ PA »GOVORIJO«

Dosta lidí gvüšno misli, če čuje rejč »gučati«, ka tau je kraj prekmörškoga gezika (kama mi Porabci tuj spadamo). V kniževnoj slovenščini se ta rejč pravi

mladino, kà so mladi tisti, šteri poerbajo rejč pa naprej »gučijo«.

Prvotni predel (elsödleges terület), gé bi tau napravlili z digitalnimi škerami,

zatok ma rad nostalgijo, ka etak lejko pozabi na težko zdajšnjost. Toga pa ne pomislimo, ka vejndrik nej bi mogli živeti v indašnjosti brez gnešnjij prejdnosti (előnyök). Edina pozitivnost indašnjosti je mogauče tau, ka té so naši bole gučali domanjo rejč kak gnes. Dapa nostalgija ne pomaga očuvati domanji materni gezik, zmejs kda se vse spreminja (változik) kaulek nas.

Delavnico je vodila Julija Lazar, vodja projekta Gučimo. Povejdala je, ka ščejo ponücati QR kode, štere turisti pa obiskovalci lejko doj štejo s svojim čednim telefonom, etak lejko poslušajo kakšen tekst (npr. pripovejst) v prekmörščini.

kulturo pri Rabi, tau pa vse dokumentejrajo pa digitalizejrajo, naj bau očuvano za

dali udeleženci delavnice, zednin pa so pravili, ka prekmörščino trbej nücati na

Delavnico je vodila Julija Lazar.

»govoriti«. Čegli v panonskoj regiji indri tuj majo glagol (ige) »gučati«, kak v narečji Slovenskij gorici, Prlekije pa Haloz. Samo je gnesden panonska regija glede gezika bole povezana s prekmörškim gezikom, šteri je očuvo svojo literarno tradicijo, zatok majo ništerni prekmörščino itak za gezik.

Naša rejč »gučati« je praslovanska (ősszláv) pa je gratala z *gǫlča ti, ka pomejni kričati. Gnes ma slovenščina glagol golčati tuj, ali tau ma čistak ovakši pomejn: žmetno gučati.

Leta 1771 je pravo Štefan Küzmič, prevajalec Nouvoga zakona o prekmörščini: »Ar tej naši Vogrski Slovenov jezik od vsej drügi dosta tühoga i sebi lastivnoga ma.« V Püconcaj, v spominskem daumi Števana Küzmiča je bila 20. maja 2026 delavnica, gé so predstavili projekt Gučimo. Namen toga projekta je oživlati prekmörški gezik skaus kulturne organizacije, lokalne sküpnosti pa

je turizem. Drüge škeri, štere bi ponücali za cil je izobraževanje (képzés) pa turistične vsebine za dugši cajt.

Zatok, kà prekmörški gučijo v Porabji tuj, sta prišle na delavnico Andreja Kováč s Slovenske zveze pa Ágota Horváth z Monoštra, od varaške knižnice Ferenca Móre. Knižnica pa Zveza vküper z občinov Püconci so partneri v projektu Gučimo.

»Projekt presega tradicionalne pristope, saj dediščino povezuje z inovacijami in turizmom ter ji zagotavlja dolgoročno trajnost.« Fejst je važno jasno spoznati, ka z navadnimi škerami ne 'mo mogli očuvati domanje rejči. Gnesden je ne dojde organizirati srečanja, gé »lűjpamo gosčice« pa »čejšemo perdje« pa furtoma gučimo prazne rejči: »inda je baukše bilau«. Tau ne briga mladino pa moramo spoznati, ka je nej istina, ka je bilau inda vse baukše. Vsakši čas ma svoje žmečave, človek pa

Skupinsko delo na delavnici

Zatok želijo napraviti paut, gé de štirideset točk, tam pa do lejko najšli té QR kode. Lilla Bugán je gučala o vlogi (szerep) porabskij Slovincov v projektu. Velka falinga je, ka nega ešče znanstvene monografije o Porabji, zatok je važen té projekt za Porabce, ka etak lejko razisküvlejo rejč pa

bodauče generacije. Že zbirajo lingvistično pa etnološko gradivo, ranč tak muzikalno ali gastronomično pa rokodelsko erbijo. Vse tau pa de v drügom leti

vödano v znanstvenoj monografiji.

Ágota Horváth je povedala, ka je muzej Avgusta Pavla v Monoštri daubo petdesetdevet gezero evrov prejk razpisa toga projekta. Projekt de trpo do konca drügoga leta (do 31. decembra 2027). Muzej de držo delavnice za starejše

pa mlajše, skaus štere uni bole spoznajo Porabje pa lokalno rejč. Meli do interaktivne delavnice pa izlet (kirándulás) za mlajše v Porabji, zmejs kda za starejše pripravijo spominski zadvečerek Avgusta Pavla, gé lejko spoznajo gastronomijo pa rokodelstvo tuj.

Dosta predlogov so pove-

drügij predelaj, nej samo v turizmi (takši predel je šolstvo). Perse, sigdar pravijo, ka de tau koštalo dosta pejne. Pejnez pa malo dobi Prekmörje, iz svoje moči pa bi nej melo telko virov.

Dapa sigdar je rešitev, samo trbej razmišlati pa se včasik včiti od drügij. Zanimiva je prilika v Španiji, gé so se tak odlaučili, naj lejko zmenšajo stroške, ka se ménje ništerni vesnic ali varašov tak nüca v španskij službenij dokumentaj tuj, kak tam gučijo (v katalonščini, asturijskij, galicijskij) pa nej trbej vö dejvati dvogezičnij napisov. Tau tak vöglede, kak če bi v Sloveniji več nej tak nücali v kniževnoj slovenščini, ka Budinci pa Čepinci, liki Būdinci pa Čöpinci, kak se tū guči. V Španiji tau lejko delajo s katalonskim, asturijskim pa galicijskim gezikom, kà so tej vsi sorodni s španščino.

Dapa španska prilika kaže, ka morajo na obej stranaj prinesiti žrtve pa se nej trbej vsigdar samo enomi predati.

Akoš Anton Dončec

OD SLOVENIJE ...

Nevihno vreme povzročilo vetrolom in težave v prometu

Po Sloveniji se je v zadnjih dneh razvilo več močnejših ploh in neviht, ki so najmočnejše prizadele osrednji, vzhodni in severovzhodni del države. Sunki vetra so ponekod presegle 100 kilometrov na uro, najmočnejši je bil izmerjen na Lisci. Neurja so prinesla naliwe, močan veter in ponekod tudi točo. V regijskih centrih za obveščanje so v zadnjih dneh tako zabeležili več deset dogodkov, gasilci pa so morali odstranjevati podrti drevesa in prekrivati odkrite strehe. Zaradi vetroloma je bil na nekaterih cestah oviran promet, ali pa so bile zaprte. Po vremenskih meritvah je na Lisci v kratkem času padla večja količina dežja, izmerjen pa je bil tudi sunek vetra nad 100 kilometrov na uro. Obласти ob tem opozarjajo na možnost zastajanja padavinske vode in naraščanja hudourniških vodotokov.

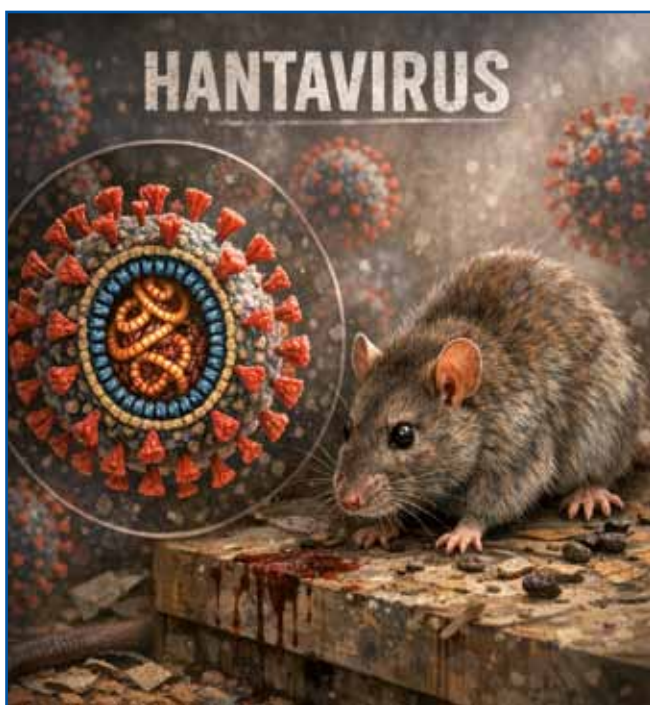
Vložena pobuda za referendum o zakonu o parlamentarni preiskavi

V Državni zbor je bila vložena pobuda za začetek postopka za naknadni zakonodajni referendum o noveli zakona o parlamentarni preiskavi. Pobudniki so predali 13.369 podpisov podpore in napovedujejo nadaljevanje zbiranja podpisov za razpis referenduma. Pobudo so sprožili nekdanji člani Odbora za varstvo človekovih pravic, med njimi Franco Juri, Pavel Gantar, Spomenka Hribar, Gregor Tomc, Rastko Močnik, Igor Vidmar in Vlado Mihelj. Opozarjajo, da novela po njihovem mnenju odpravlja ključne pravne varovalke in omogoča politične zlorabe parlamentarnih preiskav. Kot poudarjajo, zakon ukinja možnost sodnega varstva za posameznike, ki so predmet preiskav, ter širi pooblastila parlamentarnih komisij pri dostopu do podatkov. To po njihovem prepričanju zmanjšuje nadzor nad delovanjem politike in povečuje tveganje zlorab. Pobudniki menijo, da referendum ni usmerjen proti posameznim političnim opcijam, temveč gre za vprašanje varovanja demokratičnih standardov in pravne države. V naslednji etapi morajo za razpis referenduma zbrati še 40.000 podpisov volivcev.

Ka trbej znati od hantavirusa?

V mediji dosta čujemo in vidimo od hantavirusa, depa dosta ne vejmo od njega. Čuli smo, ka na ednom velkom šifti je epidemija vovdarila. Dosta lüstva je gratalo betežno pa so ništrni mrli tō. Zdaj se lüstvo pá bogí, ka znauva pride pandemija, kak je bilau pri kovid virusi. Kak se širi, kak se ga leko branimo?

Hantavirus je ime daubo od reke (folyó) Hanta. Bolezen je prvič gorstaupila v korejski bojni v leti 1950. Tam so go prvič zaznali med sodaki. Od tistoga mau ga zovejo hantavirus. Ma dvej varianti. Po enom tali ga leko dobimo od živali, sterij slina ali iztrebki so okuženi s tem virusom. Druga varianta virusa je gé ANDES, steri se širi s človeka na človeka. Po slovenski pravijo mišja mrzlica. Inkubacijska doba drži od 3 do 30 dni. Že v tistom cajti je nalezljiva (fertőző), prva kak se pokažejo prvi simptomi.

Kak se leko okužimo? Če čistimo štale, pod, klejt, gé geste dosta müši, podgan, stere so okužene gé z hantavirusom. Iztrebki, cikaline tej živali širijo virus, aj pa če nas vgriznejo podgane, müši. Na rokej mamó krasto, prejk stere leko virus pride v našo tejlo. Tašoga ipa moramo gumirokajce pa masko nositi. Nut držati higieno, po delu se skaupati, vlasé si zaprati. Pri andes virusi je fontoško gé, aj nédemo v tašo okolje, gé betežno lüstvo geste, aj nejnamo nikšne stike z njimi. Betežnike sigurno (strogo) trbej izolirati, v špitale pelati, gé dobijo specialno oskrbo.

Kakši simptomi leko gorstaupijo, na ka moramo paziti? Sprvoga so skor taši simptomi, kak influenza ma. Najprva se skaže velka vročina, glavobol, bolečina mišic. Leko gorstaupi driska, vómetanje. V drugi fazi pride velki kašelj, težko dihanje. Naslednje se poškodeujejo ledvice (vese), vsigdar menje cikaline mamó, te pridejo notranje krvavitve, hemorogična vročina, šok.

Tau je nevarna bolezen, nej slobodno čakati, brž trbej k paderi iti, gda se tej simptomi začnejo. V špitale se leko ozdravijo. Gnesden eške nega ceplenja prauti hantavirusi. Prevenција je gé najbolje važna. Doma se moramo braniti müši pa podgan, ne smejmo pistiti, aj se plodijo. Nut trbej držati higieno, nositi masko, če na tašo mesto demo, gde se leko okužimo.

Margit Čuk

IZ NAŠE KÜNJE: POGAČE BREZ GREJA

Gnes si je mojo künjo sposaudi-la moja sestra Ditka. Prišla je iz Ljubljane pa mi obečala, ka de spekla neka zdravoga. Ja, leto ide cuj, na sebe mo začnili davati kratke majce pa lače, zatau trbej malo paziti, ka damo na tanjer.

Ditka se je že od negdaj znala sükati med piskrami pa sklejcami, kak če bi bila vöšaulana küjarca.

cukra ali kakšno drugo zdravo sladilo)
- 200 g sadja (jagode, borovnice)

Recept je pripravljen za tortni model velikosti približno 25 cm. V plej date paper za pečti.

Postopek:

Zmiksate dajca pa postopoma zmiksate cuj skyr, te cuker pa pecilni, na konci pa s kijanco

Spominjam se, ka je že v srejd-nji šauli küjala obed za cejlo famijlo. Pa ka ne gučim o njenij tortaj - bile so legendarne! Cejlo rodbino je z njimi razvajala (kényeztette), gda so meli rojstne dneve.

Še ekstra pa je bila specialize-rana za pice. Zamejsila je domače testau pa na vrh sklala namočene süje grbanje, šteri so dali pici specialen žmaj.

Kak pa sam že omejnila, gnes nede den za torte pa pico. Danešnji recept je lejki, preci zdrav, brez cukra ali sočen pa žmajen. Pauleg toga si lejko brez slabe vesti vrejžete še en falajček cuj.

Za tau zdravo sladico te nücali:

- 1 kg skyra brez maščobe (lejko menjate z grškim jogurtom ali pasejranim kisilakom (túró); sami se odlaučite, kelko masen de ali pa de brez maščobe)
- 4 dajca
- 2 vanilijova pudinga
- 3 vanili cukre (če neščete nika cukra, menjajte z vanilijovo esenco)
- 1 pecilni prašek
- 6 žlic eritritola (ali 4-5 žlic

primejšajte sadje. Vlijete v plej pa pečete približno 45-50 minut na 180 stopinjaj (zgoraj more dobiti lepo rjavo farbo). Šteri neščete meti sadja, ga lejko vöpistite. Te njemi lejko za žmaj dodate cuj limonino lupinico ali cimet. Lejko dodate tüdi drugo sadje, kak so maline, ribez, gozdni sadeži.

Gda je pečeno, dobro ohladite, ker se lepše rejže. Ditka je nam mrzloga postregla z jagodami pa borovnicami, štere je zmejšala z agavinim sirupom namesto cukra, pa cimetom.

Za tiste, šteri sladkoga nemate radi, lejko namesto cukra maso posolite, namesto pudinga pa date cuj 2-3 žlice pšeničnoga ali kukorčnoga grisa. Lejko njemi dodate tüdi špinačo, feta sir, popraženi por ali praženo slanino. Gda je Ditka v künji končala, je še cejli den dišalo po tom, ka se je neka dobroga speklo. Na prvi pogled enostavno, zatau pa brez greja. In obečala je, ka de še kaj pripravila, ges pa mo z vami podelila recept, kak tau skaus tüdi napravim.

Pa dober tek iz naše v vašo künjo!

Simona Rituper

KDOR IMA CVETLICE RAD/STO MA RAUŽE RAD...

CVETOČE AZALEJE IN RODODENDRONI

Na naših vrtovih in parkih lahko opazujemo bogato cvetenje azalej in stran ali senca na južnem delu vrta. Za uspešno rast potrebujejo rahla, prep-

vode, na vrh pa dodamo približno 30 cm kisle prsti. Azaleje in sleči potre-

jo veliko gnojenja. V marcu ali aprilu jim dodamo specialno gnojilo za aza-

Veliko vode potrebujejo v poletni vročini, v sušnih zimah pa prav tako.

Za sleče je primerna kislja zemlja, takšna, kot jo najdemo v gozdu.

Dom z veliko zbirko slečev in azalej

Oranžne azaleje spadajo med najbolj iskane.

rododendronov, ki spadajo med najbolj privlačne cvetoče grmovnice. V naravnih rastiščih jih najdemo v Aziji in na pogorju Himalaje.

Slovensko ime za rododendrone je sleč. Velikokrat jih bolj težko razlikujemo. Rododendroni so zimzeleni. Med azalejami, ki imajo največkrat manjše liste od svojih sorodnikov, pa najdemo tako zimzelene kot listopadne vrste – slednje odlikuje višja rast.

Za sleče in azaleje je treba izbrati ustrezno rastišče. Znano je, da najbolj uspevajo na senčnem oziroma polsenčnem rastišču, prija jim denimo svetla severna

stna in obvezno kislja tla (z vrednostjo pH od 4,5 do 5,5). Če gredo pripravljamo tako, da nanjo nasujemo samo šoto, s tem nismo veliko naredili. Resda je šota kislja, vendar je prazna, brez hranilnih snovi in nima ustrezne sestave. Zato je treba tla obogatiti z organsko substanco. Gredo lahko pripravimo iz listavke ali kompostirane lubja in iglic, ki jih vmešamo v zemljo. Lahko pa tudi kupimo substrat za kisloljubne rastline. Najprej izkopljemo precej široko jamo, vanjo nasujemo približno do 20 cm gramoza za drenažo, ki služi za lažje odtekanje

bujejo v rastnem obdobju precej vlage, vendar voda ne sme zastajati. Skrbno odstranujemo plevele, ki se pojavijo pod rastlinami. Prav tako pod sleče ne sadimo okrasnih rastlin, ker bi jim jemale vlago in hraka.

Listi, skozi katere vlaga pozimi izhlapeva v okolje, hitro pokažejo, če jim primanjkuje vode – takrat se začnejo upogibati in zvijati navznoter. V takšnih primerih jih moramo obvezno zalivati, da se korenine napojijo z vlago. Pri zalivanju je treba curek vode usmeriti na prst pod krošnjo in ne na rastlino. Sleči in azaleje potrebuje-

leje in sleče. Odcvetele cvetove sproti odstranjujemo, s tem preprečimo tvorbo semen in hkrati spodbudimo tvorbo novih cvetov, ki bodo zacveteli v naslednjem letu.

Praviloma sečev in azaleje ne obrezujemo, sicer pa takoj po cvetenju, če hočemo oblikovati rastlino ali imajo pregosto rast. Po rezi rastlino pognojimo in zalijemo.

Morda niste vedeli ...

Znaka pomanjkanja vlage v tleh pri slečih in azalejah sta zvijanje in rjavenje listov.

*Besedilo Olga Varga
Foto: svetovni splet*

... DO MADŽARSKE

Milijoni so pritekli na račun stranke Tisza

Po finančnem poročilu stranke Tisza za leto 2025 je organizacija ustvarila več kot 3,2 milijarde forintov prihodkov, večino so prispevali posamezniki kot podpora stranki. Podpiralo jo je 178 donatorjev, ki so prispevali vsaj pol milijona forintov za delovanje in kampanjo. Največja podpornika sta bila podjetnik László Bige in žena, ki sta stranki Tisza skupaj darovala 100 milijonov forintov. Med podporniki so poslovneži, vodje podjetij, zdravstveni in civilni akterji ter več politikov in evropskih poslancev stranke. Po poročilu je tudi finančna podpora stranki eksplozivno narasla, saj se je znesek donacij v enem letu povečal za petdesetkrat. Po pregledu seznama podpornikov se je našlo več zanimivih imen, na primer ime nekdanjega politika Fidesza. Največji znesek sta dala podjetnika, poznana kot „kralja umetnih gnojil“, László Bige in žena Anikó Bige, prispevala sta 100 milijonov forintov za delovanje stranke Tisza. Imela sta iz česa dati, saj po seznamu Forbesa 2025 lastnik podjetja Nitrogénművek z 92,8 milijardami forintov zaseda ugodno 36. mesto med najbogatejšimi Madžari. Podpora László Bigeja ni presenetljiva, saj se je prejšnja vlada do njega in njegovih podjetij obnašala zelo sovražno.

Kje so najvišje plače na Madžarskem?

Na interaktivnem zemljevidu, ki je bolj podroben kot kadar koli prej, je mogoče brskati o podatkih letne bruto in neto povprečne plače prebivalcev posameznih naselij v državi. Statistični urad Madžarske (KSH) je 1. junija posodobil svoj sistem TIMEA, ki prikazuje podatke o plačah za obdobje med letoma 2019 in 2025, razdeljene po naslovih prebivališč zaposlenih. Statistični urad je sporočil: Ko brskamo po zemljevidu, je razvidno, da glavno mesto Budimpešta (na podlagi povprečja 23 četrti) niti približno ni med najbolj plačanimi območji. Najbolje plačani zaposleni živijo v naseljih v budimpeštanskih predmestjih – kot so Nagykövác, Telki, Budajenő – in naseljih ob avstrijski meji. Med občinami z najvišjimi povprečnimi plačami je tudi Paks, znan po jedrni elektrarni.

SREČNO, NAŠI MINIMATURANTI

29. maja smo v vrtcu na Gornjem Seniku pomahali v slovo še enemu šolskemu letu in se poslovili od otrok, ki jeseni odhajajo v šolo. Za nami je še eno leto sme-

radovednost in toplino, skupaj pa smo ustvarili prostor, kjer so rasli prijateljstva, pogum in lepi spomini.

Dragi naši bodoči prvošol-

polna znanja, novih prijateljev in izzivov. Ne bojte se stopiti nanjo, saj v sebi nosite vse, kar potrebujete: radovednost, dobroto in nasmeh.

ha, igre, objemov, drobnih zmag in velikih trenutkov. Vsak otrok je v naš vrtec prinesel svojo iskrivost,

ci – iz majhnih raziskovalcev ste zrasli v pogumne, vedoželjne in srčne otroke. Pred vami je nova pot,

Srečno in na svidenje do prihodnjih skupnih zgodb,

Lara Tivold

ADIJO VRTEC. ŠOLA, PRIHAJAMO!

4. junija je bilo v dvojezičnem vrtcu Števanovci slovesno, saj je potekalo slovo od »minimaturantov«. Šest nadobudnih otrok si bo namreč jeseni nadelo šolsko torbo ter prestopilo

trenutke, obenem pa so se stakala tudi prva prijateljstva. Dogodka so se udeležili podpredsednica DSS Gabriella Labricz Bajzek, strokovna svetovalka za slovenski jezik Valentina

Agice Holecz je sledil vesel, a obenem ganljiv nabor pesmic, deklamacij in plesnih vložkov v madžarskem in slovenskem jeziku.

Otroci, pogumno razprite

šolski prag. Med obiskovanjem vrtca so otroci zrasli, premagali so tudi številne izzive, doživeli nepozabne

Novak ter seveda starši in sorodniki bodočih prvošolčkov. Po pozdravnem nagovoru ravnateljice

svoja krila in poletite novim dogodivščinam naproti!

Nina Orban

Slovo od vrtca

Tudi v vrtcu v Sakalovcih, ki deluje pod okriljem Državne slovenske samouprave, so se 4. junija vzgojiteljice in mlajši otroci poslovili od predšolskih otrok, ki jeseni odhajajo v šolo.

Tako kot na Gornjem Seniku in v Števanovcih so tudi v Sakalovcih starši in povabljeni gostje spremljali izjemno kakovosten praznični program ob slovesu predšolskih otrok. Dogodka sta se udeležili

tudi podpredsednica Državne slovenske samouprave Gabriella Labricz Bajzek in strokovna svetovalka za slovenski jezik Valentina Novak.

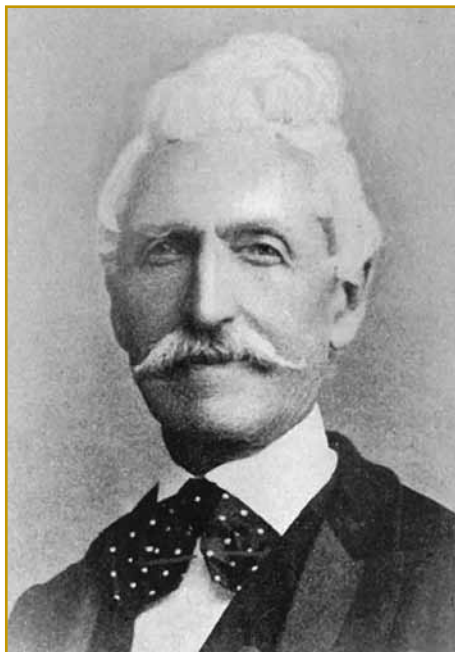

Ildikó Doncsecz Treiber, ravnateljica Dvojezične osnovne šole in vrtca Jožefa Košiča, se je od otrok, ki zapuščajo vrtec, poslovila z majhnim darilom. Ob tem jih je prosila, naj se vedno spominjajo lepega obdobja, ki so ga preživeli v zavodu skupaj s predanimi vzgojnimi delavci in svojimi vrtčevskimi prijatelji. V Dvojezični osnovni šoli in vrtcu Jožefa Košiča jih bodo z veseljem sprejeli in bodo tudi v prihodnje vedno dobrodošli.

DSS

ZIDINE PRIPOVEJDAJO

Lepote Bleda so gnes skur po cejlom svejti poznane. Turisti na velke na Bled ojdijo. Turizem tam med

Arnold Rikli (1823-1906) je v Švajci na svejt prišo. Držina je trno bogata bila, tudi un je po stopajaj svojga oče šau. V njegvi fabrikaj je delo, dokeč je nej zbetežau.

plaminami se je z enim rej-san čednim pa delavnim človekom začno.

Od Bleda je tak povedo: Voda je dobra, zrak eške baukši, za najbaukšo pa sveklina vala. Vö iz toga

je njegvi daum zdravdja prišo. Kak se tomi gnes pravi, sanatorij je nare-do, kakšnoga je Evropa eške nej poznala. Zato-ga volo je mogo začniti zidati. S tejm se turizem na Bledi začne. Pejnez je zavole emo, tak je cejlo svojo energijo v daum zdravdja nut dau. Pa je nej padar biu. Vcejlak sam je na tau gorprišo, kak lidam zdravdje vöpo-praviti. Najprva je lesene üte

naredo, v steraj so lidgé leko spali. Üte so tak napravlene bile, ka skauzi nji je vsigdar friški zrak (luft)

nagnauk je mogo oditi.

Pomalek so od Alfreda Riklija že novine v Merki pisa-le. Poznani New York Times je tak napiso: Na Bledi živé možakar, v Švajci se je naraudo. Brezi padarov pa brezi vrastva gezere lüdi vözavračí. Njegvi recept so sveklina sunca, ladna voda pa plaminski zrak. Ménje Rikli ma.

Leta 1895 vcejlak nauvi ram zozida. Po nemški njemi ménje Kursalon da. Po njegvoj smrti leta 1906 njemi domanji lidgé svoje ménje dajo.

Vila Rikli

Nemška rejč Kursalon nam od toga pripovejda, ka v njem so se kure delale. Kur ovak po nemški zdra-vilišče znamenüje. V njem je Rikli že nauve pa nauve kure vönajšo, po steri se človeki leko zdravdje vöpo-pravi.

Gnesden bi vnaugo vse-ga iz časov Alfreda Riklija zaman iskali. Čas je svoje naredo. Ka se je pa z vilo Rikli godilo? Če dobro vöz-računamo, ranč nej dvajsti lejt je »živéla« v tejm, zako-ga volo je napravlena bila. Prva velka bojna vse vömi-ni. V njoj je špital biu na-

kli so oficejrge bili napau-teni. Tüdi po bojni ram zdravdja lidi ne vrači. Vse

eške na velke tadale žive-jo. Takzvané aeroterapija (terapija z zrakom), helio-

Tak je Bled Arnold Rikli vido, gda je kaulak jezera eške hotelov nej bilau. Klima je tista bila, ka ga je za vsigdar na Bled pripelala.

vküper vse bole žalostno vögleda. Po drugi bojni za vilo Rikli več niške bri-

terapija (terapija s svekli-no sunca) pa aquaterpija (terapija z vodau) gnesden

Tak je Kursalon ali vila Rikli v svoji prvi lejtaj vögledala. Tam je začno lidi s kuro vraučeladno vračiti. Tam je tüdi künja bila v steraj so vcejlak prausno gesti küjali. Najprva duga šeta po bregaj, po tejm pa takšo gesti so lidge dobili.

Tak so od Riklija üte vögledale. Dober plaminski zrak eške gnes za vrastvo vala.

Alfred Rikli

V Austriji je z bratom nau-vo fabriko za farbanje ledra prejkvzeu. V deli s kemikalijami je betežna plüča daubo. Isko je mesto, v sterom bi si plüča zavra-čo. Leta 1852 je na Bled prišo. Tak nagnauk se je v njega zalübo. Že dve leti po tejm za vsigdar na Bledi živé.

šau. Kak so na drugi den stanoli, bausi so po rosi ojdli. Na brgej jezera (tó) je leseno kopališče dau na-prajti. Namakanje v ladnoj vodej je tüdi ena od njegvi terapij bila. Gvüšno, ka tau so nej prausni lidgé bili. K njemi so po zdravdje tisti ojdli, ka so tau leko plačali. Depa sto je po njegovm za svoje zdravdje nej delo, tak

Tomi, ka je od vile Rikli ostanolo, se duga, preveč duga lejta sramota na Bledi prajlo. Trno poznani turistični center si toga nej bi sme dopistiti. Tüdi zatoga volo nej, ka je vila za spomenik historije bila vözglášena.

pravleni, kama so ranjeni s fronte prišli. Depa nej tisti prausni sodacke. V vilo Ri-

ge nema. Tisto velko delo Alfreda Riklija je na nikoj prišlo. Depa njegve metode

tadale lidi vračijo. Niške pa je več nej mogo zidine vile Rikli vözavračiti. Bole so se zidine vküper rüšile, več nauvi hotelov se je kaulak jezera zidalo.

Gnes je vila Rikli dojporüšena. Na njenom mes-ti aj bi kopija indašnje vile bila zozidana. V njoj aj bi erbija Alfreda Riklija tadale živéla. (Kejp na 1. strani: Spodkar pod vilo Rikli je dau male lesene rame na-prajti. Ménje so mele Riklijove zimske üte. Skau-zi nji je mrzlo vlejklo. Ja, zadravdje samo od sebe ne pride.)

Miki Roš

POLETJE BO NAPOLNILO MURSKO SOBOTO

Murska Sobota bo tudi letos poleti zaživela v ritmu glasbe, kulture, kulinarike in dogajanja na prostem. Organizatorji napovedujejo pestro sezono, ki jo bo zaznamovalo osem večjih festivalskih ciklov: od Soboških dnevo do Soboškega poletja in drugih prepoznavnih dogodkov, ki v mesto vsako leto pritegnejo številne obiskovalce.

Program je zasnovan raznoliko, za vse generacije in okuse. Posebnost letošnjega poletja je tudi poudarek na domačih ustvarjalcih, saj bodo oder večinoma zavzeli slovenski glasbeniki in umetniki.

Glasba, gledališče in večeri pod zvezdami

Osrednji poletni utrip se bo začel s Festivalom Soboški dnevi, ki bodo od konca junija mesto napolnili z glasbo, gledališčem in družabnim dogajanjem. Na odrih se

bodo zvrstila znana imena slovenske glasbene scene, med njimi Siddharta, MRFY, Jan Plestenjak, Leopold I., Fed Horses ter Alpski kvintet

z Otom Pestnerjem. Program pa ne bo le glasbeni. Obiskovalce čakajo tudi gledališke predstave, standapovski večeri in koncerti klasične glasbe. Med drugim bodo nastopili Aleš Novak, Gašper Bergant in Sašo Stare, svoje mesto pa bodo dobili tudi družin-

ski programi in večeri za ljubitelje humorja. Posebno razpoloženje bodo ustvarili tudi koncerti klasične glasbe v evangeličanski cerkvi ter

folklorni večeri, na katerih se bodo predstavile skupine iz različnih koncev sveta – od Evrope do Južne Amerike.

Nebo nad mestom znova polno balonov

Eden najbolj atraktivnih dogodkov poletja bo zagotovo

mednarodno prvenstvo v letenju s toplozračnimi baloni. Med 24. in 28. junijem bo nad Mursko Soboto letelo več kot 30 balonov iz različnih držav, mesto pa bo znova postalo pravo balonarsko središče. Vzleti bodo potekali zgodaj zjutraj in ob večerih, ko so razmere za letenje najboljše, obiskovalci pa bodo lahko doživeli tudi posebno nočno doživetje – razsvetljene balone, ki bodo osvetlili večerno nebo. Dogajanje bo dopolnila predstavitev balonov po mestu in možnost njihovega ogleda od blizu, kar je vedno ena bolj priljubljenih izkušenj za obiskovalce vseh generacij.

Poletje, ki se ne konča junija

Po Soboških dneh se dogajanje ne bo ustavilo. Nadaljevalo se bo s Soboškim poletjem, ki bo vse do konca avgusta vsak petek prinašalo koncerte na

prostem, ob sobotah dopoldne pa tudi otroške predstave. Med prepoznavnimi dogodki ostajajo tudi Festival Fronta, Festival prekmurske šunke in gibanice ter kulinarčni projekt Sočna vilica, ki vsako leto poskrbijo za prijetno druženje ob dobri hrani in pijači.

Mesto, ki poleti zaživi

Organizatorji ocenjujejo, da skupna vrednost osrednjih programov presega 200 tisoč evrov, pri čemer velik del sredstev prispevajo tudi pokrovitelji. Pomembno pa je predvsem to, da bo večina dogodkov za obiskovalce brezplačnih. Murska Sobota bo tako tudi letos poleti ponujala veliko razlogov za sprehod v mesto. Naj bo to koncert, predstava, kulinarčno razvajanje ali pogled v nebo, kjer bodo lebdele barvite balonske kupole.

Vida Toš

Dijaški dan na DOŠ Števanovci

4. junija smo na Dvojezični osnovni šoli Števanovci pripravili dijaški dan. Dogodek

cev, ki so ob dnevu pedagogov učiteljem zapeli pesmice in pesmi. Ravnateljica se jim je

Nato se je začel program Šolske zvezdice, v katerem so učenci nastopali v različnih kategori-

lahko spoznali tudi z druge, ustvarjalne strani. Vsi nastopajoči so bili zelo prizadevni in

s čela v usta, namizne žogice so morali spraviti v kozarce, s slamico so prenašali čokoladne kroglice z enega krožnika na drugega, iskali so pravilne pare nogavic, iz vijakov so s pomočjo palice gradili stolp, kocko so morali spraviti v označeni krog, reševali so križanke, sodelovali v kvizu, preizkusili pa so se tudi v spominških igrah.

Vsi so naloge zelo zavzeto opravljali in pri tem tudi uživali. Po kosilu smo se odpeljali v Monošter, kjer smo si v kinu ogledali

je organizirala dijaška samouprava ob pomoči učiteljice Eve Kukor, pri izvedbi pa so sodelovali tudi vsi drugi učitelji. Ob osmi uri smo se zbrali v telovadnici. Program se je začel s prisrčnim nastopom učen-

zahvalila za njihovo pomembno poslanstvo, predano delo, potrpežljivost ter za trud, ki ga vlagajo v poučevanje in vzgojo učencev. Na koncu so učenci učiteljem podarili vrtnico, čokolado in lepo pesem.

jah. Predstavili so se s petjem, šaljivim recitiranjem, plesom, dramatizacijami in glasbenimi točkami. Nekateri so igrali na citre in violino, drugi pa so navdušili z akrobatskimi predstavami. Tako smo učence

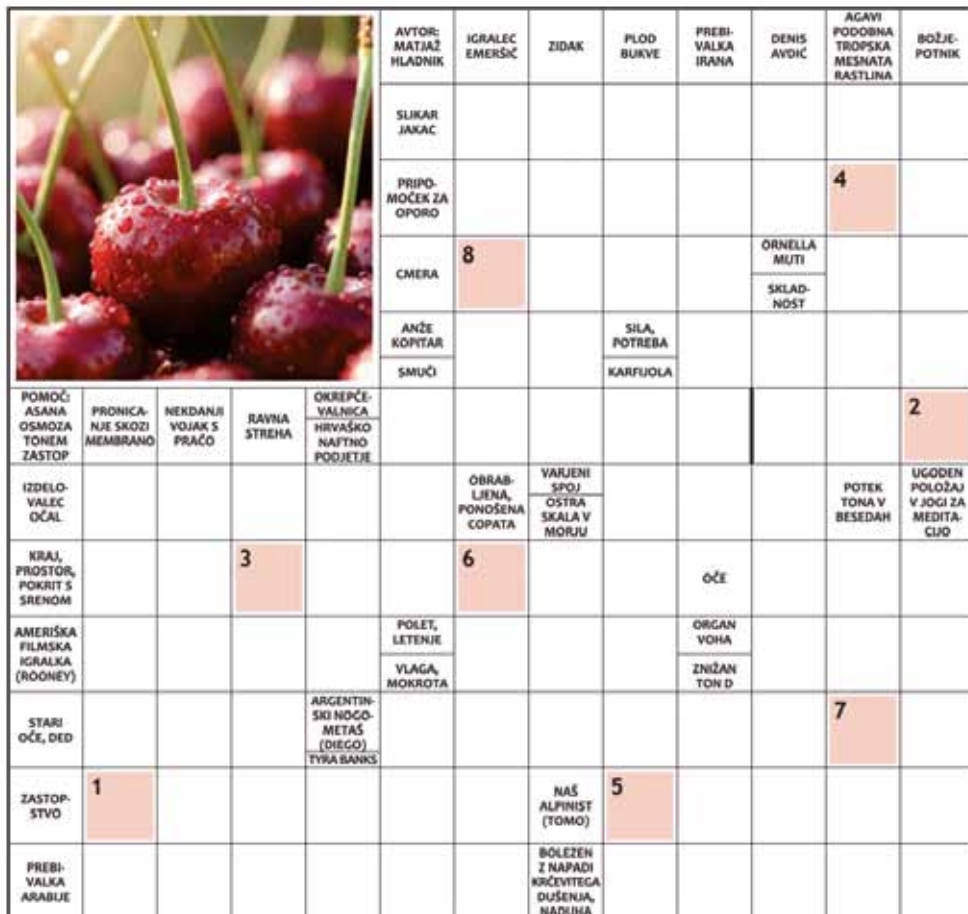
aktivni, njihove nastope pa je skrbno ocenjevala žirija. Po malici so se začele spretnostne in logične igre na različnih postajah. Učenci so reševali zanimive naloge: brez pomoči rok so morali premakniti keks

animirani film o Davidu. Za nami je bil bogat, zanimiv in uspešen dan, poln ustvarjalnosti, sodelovanja in dobre volje.

Agica Holecz,
ravnateljica

RAZGIBAJMO MOŽGANE

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

AVTOR: MATJAŽ HLADNIK IGALEČ EMERŠČ ZIDAK PLOD BUKVE PREBI- VALKA IRANA DENIS AVDIČ AGAVI PODOBNA TROPSKA MESHATA RASTLINA BOŽJE- POTNIK

SUKAR JAKAC

PRIPO- MOČEK ZA OPORO 4

CMERA 8

ORNELLA MUTI

SKLAD- NOST

ANŽE KOPITAR

SILA, POTREBA

KARFUJOLA

SMUČI

POMOČ: ASANA OSMOŽA TONEM ZASTOP PRONICA- NJE SKOZI MEMBRANO NEKDANJI VOJAK S PRAČO RAVNA STREHA OKREPČE- VALNIKA HRVAŠKO NAFTNO PODJETJE

2

IZDELO- VALEC OČAL

OBRA- LJENA, PONOŠENA COPATA

VARUJENI SPOJ OŠTRA SKALA V MORJU

POTEK TONA V BESEDAH

UGODEN POLOŽAJ V JOGI ZA MEDITA- CIJO

KRAJ, PROSTOR, POKRIT S SRENOM 3

6

OČE

AMERIŠKA FILMSKA IGRALKA (ROONEY)

POLET, LETENJE

ORGAN VOHA

ZNIŽAN TON D

STARI OČE, DED

ARGENTIN- SKI NOGO- METAS (DIEGO) TYNA BANKS

7

ZASTOP- STVO 1

NAŠ ALPINIST (TOMO)

5

BOLEZEN Z NAPADI KRČEVITEGA DUŠENJA, NADLIHA

PREBI- VALKA ARABUJE

Končna rešitev:

1 2 3 4 3 5 3 6 7 8 3

SLOVENSKI UTRINKI

Nauvo oddajo Slovenski utrinkov si leko poglednete na televizijskem programu

Duna TV v četrtek, 18. junija, zrankoma v 6.53.

Če zamidite, bau oddaja na programi znauvič na kanali Duna World gnaki den zadvečerka v 13.27.

Ka leko vidite?

- 25 lejt odi soboški bibliobus v Porabje

- Črejpnjek pa njegvi Slovenci

- Prenovlene iže na razstavi soboškoga muzeja

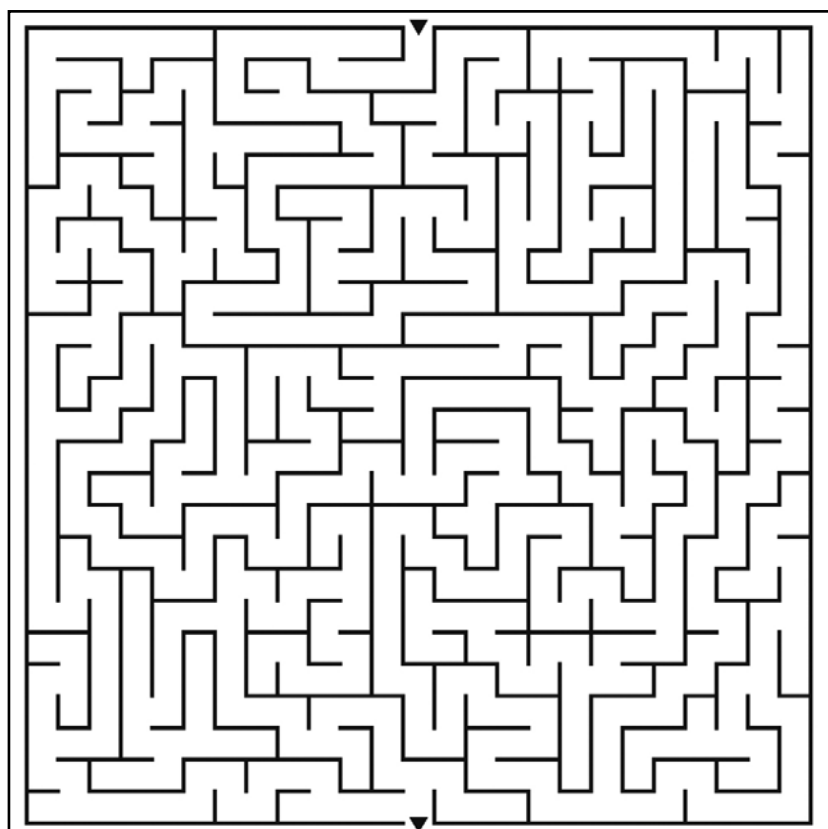
<https://mediaklikk.hu/musor/slovenski-utrinki/>

TV SPORED

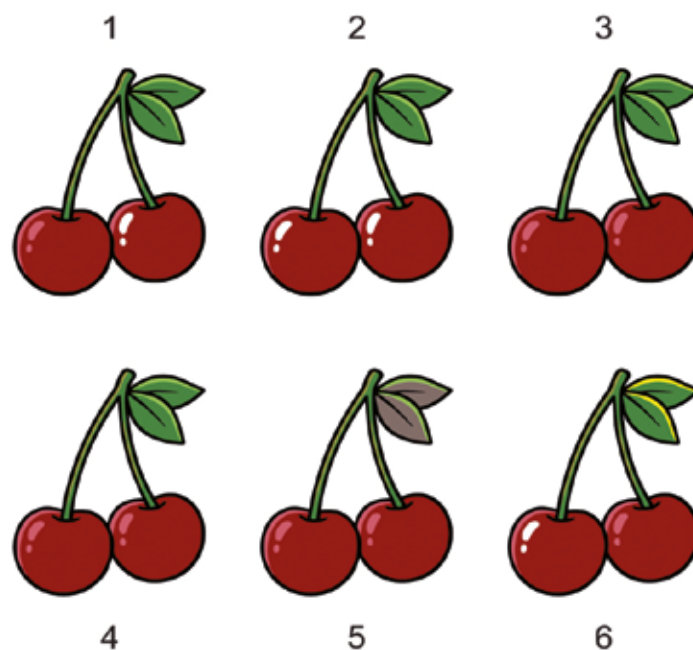
Na naslednji povezavi najdete pregleden spored TV Slovenija 1 in Slovenija 2 za izbran dan:

<https://tvspored.delo.si/>

LABIRINT

PODOBNE ČEŠNJE

Samo dva para češenj sta si popolnoma enaka med seboj. Poišči ju!

Zveza Slovencev na Madžarskem
vas ob **35. obletnici samostojnosti**

Republike Slovenije

vljudno vabi na otvoritev razstave likovnih del,
ki so nastala v okviru natečaja
»**MOJA SLOVENIJA**«.

Prireditev bo
v torek, 16. junija 2026, ob 9. uri
v Slovenskem domu v Monoštru.

Na otvoritvi razstave bo nastopila pevska skupina
ZSM Seniške sinice.

A Magyarországi Szlovének Szövetsége
tisztelettel meghívja Önt
Szlovénia önállóságának 35. évfordulója
alkalmából »**AZ ÉN SZLOVÉNIÁM**» című pályázatra
érkezett alkotások kiállításának megnyitójára.

A rendezvényre
2026. június 16-án (kedden) 9 órakor
a Szlovének Házában kerül sor Szentgotthárdon.

A kiállítás megnyitóján fellép a
MSZSZ felsőszőlőki cinegék éneklőcsoportja.

Porabje

Tednik Slovencev na Madžarskem
Izhaja vsak četrtek

Založnik
Zveza Slovencev na Madžarskem
Za založnika
Andrea Kovács

Glavna in odgovorna urednica
Nikoletta Vajda-Nagy

Naslov založnika in uredništva
H-9970 Monošter/Szentgotthárd, Gardonyijeva ul. 1
T: 0036 94/380 767
E: porabje@gmail.com
ISSN 1218-7062

Tisk
TOPnet, d. o. o.
Kupšinci 49d, 9000 Murska Sobota, Slovenija

Časopis podpirajo: Državna slovenska samouprava,
Urad predsednika Vlade Madžarske, oddelek za
narodnosti, Zveza Slovencev na Madžarskem
ter Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v
zamejstvu in po svetu.

Letna naročnina za Madžarsko 2.600 HUF,
za Slovenijo 22 EUR, za druge države 52 EUR oz. 52 USD.

Številka bančnega računa:
HU75 11747068 20019127 00000000,
SWIFT koda: OTPVHUHB

